

Relacje deportowanych z Kresów Wschodnich w 1940 roku

Relacje deportowanych z Kresów Wschodnich w 1940 roku, wstęp, wybór i oprac. Tomasz Domański, Kielce-Kraków 2014, 188 s.

W latach 1939–1941 władze Związku Sowieckiego przeprowadziły na inkorporowanych we własny organizm państwowy polskich Kresach Wschodnich cztery masowe wywózki, w których deportowano 320 tys. obywateli polskich. Była to część szerokich działań wymierzonych w zamieszkującą Kresy ludność polską, z zwłaszcza polską inteligencją. Wysiedleńcy zostali wywiezieni do odległych obszarów ZSRS. Ich wspólne doświadczenie znacząco uwłaczające ludzkiej godności warunki w eszelonach deportacyjnych i także same warunki mieszkaniowe, zimno, praca ponad siły, a przede wszystkim głód. Wielu zesłanych już na zawsze pozostało na „niehumanitarnej ziemi”. Pozostałym udało się powrócić do Polski po zakończeniu II wojny światowej.

Niniejszy tom źródeł w opracowaniu Tomasza Domańskiego prezentuje losy deportowanych w wywózkach z lutego i kwietnia 1940 r., którzy po powrocie do Polski osiedlili się na terenie obecnego województwa świętokrzyskiego. W wyborze zaprezentowano protokoły przesłuchań świadków, zgromadzone przez b. OKBZpNP-IPN w Kielcach, oraz relacje z archiwum Oddziału Wojewódzkiego Związku Sybiraków w Kielcach. Zaprezentowane materiały są doskonałą egzemplifikacją losów nie tylko pojedynczych świadków, ale całych rodzin rozsianych w wojennym i powojennym chaosie w różnych miejscach naszego kraju. Zeznania i relacje są także znakomitym materiałem do badań skomplikowanych stosunków polsko-żydowskich, polsko-ukraińskich czy polsko-białoruskich w okresie 1939–1946. Są wreszcie dowodem podejmowania dramatycznych wyborów w skrajnych sytuacjach, akcesu do Związku Patriotów Polskich czy „kościuszkowców”.

Centralny projekt badawczy IPN „Ziemie polskie pod okupacją 1939–1945”

PLIKI DO POBRANIA

[SPIS TREŚCI \(pdf, 661.06 KB\)](#)

Gdzie kupić publikacje: